

Matthäus met bevindelijke en vitale momenten

Leiden * 'Het stand houden van deze schoonheid, opnieuw beleven daarvan en het met elkaar opgaan in deze stroom van concentratie kan ons verheffen, zal ons helpen het leven steeds opnieuw te verstaan', zo besluit Wim de Ru zijn voorwoord. Als er één dirigent is die dat doet, opgaan in een stroom van concentratie, dan is dat Leidenaar Wim de Ru wel. Vanaf de allereerste huiveringwekkend mooie harmonie, waarmee Holland Orkest Combinatie Bachs Matthäus Passion tot leven roept, begeestert hij orkest, koor en solisten tot het letterlijk bittere einde, het geween van de mensheid over de dood van een onschuldige jongeling. De Ru heeft opnieuw nagedacht over deze uitvoering. Hij benadert

anno 2016 hier en daar de bevindelijke kant van het verhaal, schouwt in koralen naar betekenis, rekt daarbij menig fermate-teken. Zo zingt Ex Animo het koraal 'Wer hat dich so geschlagen' in een opmerkelijk traag tempo, in mild gevoileerde klankkleuren. Ook 'Wenn ich einmal soll scheiden' krijgt een zachte sluier van rouw om zich heen. En de evangelist krijgt de tijd om zinnen naar believen uit te rekken.

Verdriet

Anderzijds zijn er momenten vol vaart, energie en passie. Turbae worden ontzagwekkend mooi gezongen, doordrenkt van woede, spot of verdriet zoals het beukende 'Lasst ihn, haltet, bindet nicht' en vileine 'Ja, nicht auf das Fest'. Het

openingskoor, als uit één mond gezongen, is daar ook een voorbeeld van; een krachtige oproep om te klagen over 'das Lamm, und unsere Schuld'. En de vertwijfelde vraag van koor II 'Was ist die Ursach aller solcher Plagen?' - als wuivende guirlandes boven een troosteloze vlakte. Homogeen, vitaal, vol vaart het koraal 'Was mein Gott will das g'schch' allzeit'.

Muziek

Matthäus Passion Chr. Oratorium Vereniging Ex Animo o.l.v. Wim de Ru, m.m.v. Tetske van der Kooi (sopraan), Ingeborg Bröcheler (alt), Laurens-Alexander Wyns (evangelist), Joep Bröcheler (Christuspartij), Pascal Pittie (tenor), David Greco (bas-bariton), Thijs Kramer (orgel), Takeshi Sudo (gamba), Jeugdkoor BplusC, Holland Orkest Combinatie. Gehoord: 23/3, Pieterskerk, Leiden.

Zelden heb ik dit orkest zo eensgezind, sfeervol horen musiceren, getriggerd door het ijzersterke continuüm van contrabas, cello en kistorgel. Van de soli, fraai en intens van klankkleur, valt de eerste violist van orkest II deze keer in de prijzen. Hij speelt superbevlogen, helemaal gericht op de dirigent, doet muziek én tekst wezenlijk eer aan. Het Jeugdkoor van BplusC

zingt in het slotkoor van deel I kwartshelder boven Ex Animo uit; houdt de eigen melodie klaarwaker.

De vocale solisten zingen stuk voor stuk bewonderenswaardig. De evangelist heeft een stem die in alle registers straalt. Maar zijn vibrato mag wel wat inbinden, zeker in onbeklemtoonde syllaben. De meeste indruk maakt de alt-mezzo Ingeborg Bröcheler. Met haar warme gematteerde timbre zingt zij eenvoudigweg doch zeer intens, recitatief 'Erbarm es Gott' gevolgd door de aria 'können Tränen meiner Wangen'. Ja, een passie met bruisend vitale, én bevindelijke momenten van weleer.

Lidy van der Spek